

Provtagningsinstruktion för salmonella i träck

Provtagningsmateriel

Materiel för provtagning (Remissblanketter, Burkar, Returkuvert/Adressetiketter med mera) kan med fördel kostnadsfritt beställas i förväg från SVA. För att laboratoriet ska vara väl förberett med såväl laboriemateriel samt personal för att på ett säkert och snabbt sätt hantera de insända proven är det mycket bra om provtagaren kan meddela när proverna beräknas komma fram.

Mängd träck som bör samlas per prov

För att analysen ska ge ett riktigt svar bör 25 gram träck analyseras per prov. Samla därför om möjligt gärna in minst 50 till 75 gram per burk.

Provtagningsstrategi

Träckprover för analys avseende förekomst av salmonella kan samlas på två olika sätt.

Antingen samlas proverna in individuellt djur för djur (1 djur - 1 prov - 1 burk). Dessa prover kan sedan analyseras ett och ett eller poolas fem och fem vid laboratoriet. Vilken av dessa strategier som ska användas bestäms av insändaren i samråd med ansvarig myndighet, (Jordbruksverket/Veterinär som är förordnad av Jorbruksverket/Länsveterinär).

En annan provtagningsstrategi är att ta så kallade ”samlingsprov”. Då plockas träck från golvet i ett utrymme där misstänkta djur vistas. Provet tas då från flera träckansamlingar för att provet ska representera alla djuren i utrymmet.

För att inte eventuell förekomst av salmonella i ett prov ska kunna komma över i ett annat prov är det en stor fördel om burkar, remisser med mera kan hållas så rena som möjligt på utsidan. För en detaljerad beskrivning av hur en större provtagning kan genomföras följ genvägen ”Provtagningsinstruktion för besättningsprovtagning” till höger.

Det finns speciella remisser för de olika provtagningsstrategierna. Detta för att förenkla hanteringen för såväl provtagaren som personalen vid laboratoriet. Ett exempel på en mer detaljerad provtagningsinstruktion kan ses nedan. Denna kommer även att bipackas med varje utskick av beställd materiel. Närmare information kan naturligtvis också fås från SVA.

Efter avslutad provtagning läggs de tagna proverna i sin transportförpackning (Returkuvert/Pappkartong med returetikett). Remissen fylls i enligt medföljande instruktion. Därefter kan proverna skickas till SVA.

Om möjligt bör proverna tas så att de kan vara SVA tillhanda dagen efter provtagning. Om proverna tas på en fredag ska de förvaras i kyl över helgen och postas på söndag eftermiddag.

En större provtagning bör om möjligt genomföras, och proverna sändas till SVA, i början på veckan för att undvika att extrapersonal måste kallas in för helgarbete. Ta gärna kontakt med salmonellalaboratoriet för konsultation/planering (telefon via SVAs växel: 018/67 40 00).

PROVTAGNINGSSINSTRUKTION

INDIVIDUELLA PROVER SOM SKA POOLAS VID LABORATORIET

För individuellt tagna prov som ska poolas på laboratoriet används en speciellt avsedd remiss. Den är radnumrerad 1 - 200, 1 - 400 resp 1 - 600 (tre olika varianter) med plats för 50 djur per sida.

Raderna är sedan sammanförda fem och fem med ett så kallat "Pool-id" (**P1, P2 och så vidare**) **Burkarna skall endast märkas med radnumret från remissen (1, 2, 3 och så vidare).**

Om numret även skrivs på burkens lock är det till stor hjälp när personalen på laboratoriet skall hantera proven.

Djurid/Provmärkning skrivs sedan in på korresponderande rad på remissen under rubriken "Provmärkning" utifrån hur de skall poolas. Ska färre än fem djur sammanföras i en pool, till exempel om antalet djur i ett djurutrymme inte är jämnt delbart med fem, lämnas raderna tomma fram till nästa pool. En pool får heller aldrig omfatta fler än fem djur.

Exempel

Prov 1- 5 i P1 (= Pool 1)

Prov 6- 8 i P2 (= Pool 2) (**inga burkar märks 9 eller 10 och dessa rader lämnas tomma**)

Prov 11-15 i P3 (= Pool 3)

De burkar som ska poolas läggs tillsammans i en plaspåse märkt med "Pool-id" (**P1, P2, P3 och så vidare**)

PROVER SOM INTE SKA POOLAS VID LABORATORIET

Samlingsprov

För foder-, miljö-, sock-, damm- och gödselprov används remissen "Samlingsprov" där raderna är numrerade:

S1, S2, S3 och så vidare (S = samlingsprov).

Individprov

För individprov används remissen "Individprov" där raderna är numrerade: **1, 2, 3 och så vidare. Burkarna** märks endast med radnumret från remissen och Djurid/Provmärkning skrivs in på korresponderande rad på remissen under rubriken "Provmärkning".

I fältet längst ned noteras **var proverna är tagna/typ av djur** som provtagits .

Exempel

Prov S1 - S5 Kalvstallet, S6 - S8 Mjölkanläggning, S9 - S15 Grisningsstall och så vidare.

Prov 1 - 8 Kvigor på betet, 9 - 12 suggor , 13 - 20 Tillväxtgrisar och så vidare.